

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW.6146.30.2024

**UCHWAŁA Nr 146/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 13 marca 2024 r.

w sprawie skargi na postanowienie Komisarza Wyborczego w Białymstoku I

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 432 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408), po rozpatrzeniu skargi wniesionej przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców Zmiana Klimatu na postanowienie nr 358/2024 Komisarza Wyborczego w Białymstoku I z dnia 11 marca 2024 r. dotyczące odwołania od uchwały nr 2 z dnia 5 marca 2024 r. Miejskiej Komisji Wyborczej w Supraślu w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZMIANA KLIMATU w okręgu wyborczym nr 7 w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r.

postanawia

oddalić skargę.

Uzasadnienie

W dniu 12 marca 2024 r. wpłynęła do Państwowej Komisji Wyborczej skarga wniesiona przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców Zmiana Klimatu, zwanego dalej „Komitetem”, na postanowienie nr 385/2024 Komisarza Wyborczego w Białymstoku I z dnia 11 marca 2024 r. dotyczące odwołania od uchwały Miejskiej Komisji Wyborczej w Supraślu, zwane dalej „postanowieniem nr 385/2024”. Skarga wpłynęła w ustawowym terminie.

Skarżący:

- 1) zarzucił naruszenie art. 430 § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego *i uznanie, że zgłoszenie nie uzyskało wymaganego w myśl art. 427 Kodeksu wyborczego oparcia wyborców, w sytuacji, gdy zgłoszenie to zostało sporządzone w sposób prawidłowy i zawierało wszystkie wymagane dane oraz poparcie przynajmniej 25 osób;*
- 2) zarzucił *uchwale nr 2 Miejskiej Komisji Wyborczej w Supraślu z dnia 6 marca 2024 r. oraz postanowieniu nr 385/2024 Komisarza Wyborczego w Białymstoku z dnia 11 marca 2024 r. sformułowania zarzutów dotyczących nieprawidłowości w listach poparcia w sposób na tyle ogólny, że nie jest możliwe ustalenie faktycznych elementów zgłoszenia uznanych za nieprawidłowe;*
- 3) wniósł o *uwzględnienie nazwisk 3 osób, które udzieliły poparcia liście kandydatów zgłoszonych w okręgu wyborczym nr 7 w Supraślu, co umożliwi rejestrację kandydata w tym okręgu;*
- 4) podniósł, że *czytelność nazwiska jest kwestią wysoce subiektywną, nie można przypisać jednoznacznie Miejskiej Komisji Wyborczej złej woli, jednak nie może umknąć uwadze Państwowej Komisji Wyborczej fakt, że odmowa rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych komitetu w okręgu wyborczym nr 7 uniemożliwia zgłoszenia temu komitetowi kandydata na Burmistrza.*

Na poparcie swoich twierdzeń Skarżący przedłożył wniosek do Przewodniczącej Miejskiej Komisji Wyborczej w Supraślu o *umożliwienie zapoznania się z protokołem rejestracji listy kandydatów na radnych w okręgu nr 7, z posiedzenia Miejskiej Komisji Wyborczej w Supraślu, które odbyło się 6 marca 2024 r. oraz oświadczenia 4 osób, o tym że udzieliły poparcia liście kandydatów zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Wyborców Zmiana Klimatu w okręgu wyborczym nr 7 w wyborach do Rady Miejskiej w Supraślu zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r.*

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zarzuty wskazane w skardze są w całości bezzasadne. Państwowa Komisja Wyborcza nie ma podstaw do kwestionowania postanowienia nr 385/2024 Komisarza Wyborczego w Białymstoku I.

Państwowa Komisja Wyborcza odnosząc się do zarzutu dotyczącego naruszenia art. 430 § 1 Kodeksu wyborczego informuje, że zgodnie z przywołanym przepisem, jeżeli gminna komisja wyborcza stwierdzi, na podstawie dostępnych urzędowo dokumentów, a w razie potrzeby również wyjaśnień wyborców, że zgłoszenie nie uzyskało wymaganego w myśl

art. 427 Kodeksu wyborczego poparcia wyborców, wówczas odmawia jego przyjęcia, wskazując stwierdzone wady, i zwraca zgłoszenie osobie zgłaszającej listę.

Należy mieć na uwadze, że art. 430 § 1 Kodeksu wyborczego ma zastosowanie jedynie w sytuacji, kiedy komitet wyborczy dokonał zgłoszenia listy przed dniem upływu terminu na zgłoszenie listy kandydatów. Zgodnie bowiem z § 2 jeżeli usunięcie wskazanych wad zgłoszenia nie jest możliwe w terminie ustalonym dla dokonywania zgłoszeń, komisja odmawia rejestracji zgłoszenia i niezwłocznie zawiadamia o tym osobę zgłaszającą listę. Jak wynika z uchwały nr 2 Miejskiej Komisji Wyborczej w Supraślu z dnia 6 marca 2024 r. w sprawie odmowy rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW ZMIANA KLIMATU w okręgu wyborczym nr 7 w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. pełnomocnik wyborczy w dniu 4 marca 2024 r. (a więc w dniu upływu terminu na dokonanie czynności) zgłosił Miejskiej Komisji Wyborczej w Supraślu listę kandydatów na radnych w okręgu wyborczym nr 7. Dlatego też po weryfikacji podpisów poparcia i stwierdzeniu niespełnienia przez Komitet wymogu, o którym mowa w art. 427 § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego, Miejska Komisja Wyborcza, w związku z podjęciem rozstrzygnięcia po terminie przewidzianym dla zgłoszenia list kandydatów, zobowiązana była do odmowy rejestracji listy.

Państwowa Komisja Wyborcza odnosząc się do zarzutu dotyczącego sprawdzania wykazu podpisów oraz kwestionowania przez Miejską Komisję Wyborczą i Komisarza Wyborczego w Białymstoku I np. nieprawidłowego adresu zamieszkania, nieprawidłowo albo nieczytelnego wskazania imienia i nazwiska stwierdza, że od wielu lat przyjmuje, że obowiązek wskazania prawidłowo wszystkich danych w wykazie wynika wprost z art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego. Zgodnie z tym przepisem wyborca udzielający poparcia liście składa podpis obok **czytelnie wpisanego jego nazwiska i imienia, adresu zamieszkania**, numeru ewidencyjnego PESEL oraz daty udzielenia poparcia. Zatem to nie miejska komisja wyborcza, komisarz wyborczy ani Państwowa Komisja Wyborcza, lecz ustawodawca wprost przesądził o konieczności czytelnego wskazania wszystkich wymienionych wyżej danych (poza własnoręcznym podpisem) w wykazie osób udzielających poparcia m. in. dla zgłoszenia listy kandydatów na radnych. Ponadto zasady dotyczące prawidłowego podania wszystkich danych w wykazie podpisów obywateli udzielających poparcia dla zgłoszenia listy kandydatów (kandydata) są od wielu lat takie same we wszystkich wyborach. Ścisłe spełnienie ustawowych warunków przez

udzielającego poparcia jest niezbędne, gdyż niedotrzymanie chociażby jednego z nich powoduje, że ustawowy wymóg nie jest spełniony.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że prawidłowe wskazanie m.in. adresu zamieszkania ma na celu nie tylko umożliwienie sprawdzenia posiadania prawa wybierania przez daną osobę, lecz także, co jest równie istotne, uwiarygodnienie, że podpis złożyła faktycznie osoba wskazana w wykazie, gdyż osoby składające podpisy znają swój adres zamieszkania.

Przyjęcie takiej interpretacji jest zgodne z dotychczasową, wieloletnią praktyką weryfikacji podpisów przez organy wyborcze, a także wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej. Z uwagi na powyższe, kryterium podania wszystkich danych określonych w ustawie stosowane jest w trakcie sprawdzania przez organy wyborcze wszystkich wykazów, w tym także dotyczących poparcia dla inicjatywy przeprowadzenia referendum.

Tego rodzaju informacje udostępnione zostały także po zarządzeniu wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Informacje te są kierowane przede wszystkim do pełnomocników wyborczych oraz osób przez nich upoważnionych w celu ułatwienia im dokonania zgłoszenia.

W pkt 6 Informacji z dnia 29 stycznia 2024 r. o zasadach i sposobie zgłaszania list kandydatów na radnych w wyborach do rad gmin (rad miejskich, rad miast) w gminach liczących do 20 000 mieszkańców zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. wskazano, że:

*Zgłoszenie listy kandydatów w każdym okręgu wyborczym powinno być poparte podpisami co najmniej 25 wyborców stale zamieszkałych w danej gminie tj. ujętych w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania na obszarze danej gminy. Prawidłowo sporządzony wykaz podpisów wyborców udzielających poparcia liście kandydatów zawiera na każdej stronie: — nazwę komitetu wyborczego zgłaszającego listę (nie skrót nazwy komitetu), numer okręgu wyborczego, w którym lista jest zgłaszana; — adnotację: „Udzielam poparcia liście kandydatów zgłaszanej przez (nazwa komitetu wyborczego) w okręgu wyborczym nr (numer okręgu) w wyborach do Rady (nazwa rady) zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. a następnie — **czytelnie wpisane nazwiska, imiona, adresy zamieszkania, numery PESEL, daty udzielenia poparcia oraz własnoręczne podpisy wyborców udzielających poparcia liście** (art. 427 § 3). Adres zamieszkania obejmuje: nazwę miejscowości (miasta, wsi, osady) oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer lokalu (mieszkania). Podawanie kodu pocztowego nie jest wymagane. W miejscowościach, w których nie ma ulic, konieczne jest wskazanie numeru domu*

*(posesji). Podanie numeru lokalu dotyczy tylko budynków wielomieszkaniowych. **Brak danych lub niepełne określenie adresu zamieszkania spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie.** Uznaje się za prawidłowo udzielone poparcie, gdy zamiast wskazania pełnego brzmienia nazwy miejscowości w rubryce „Adres zamieszkania” popierający posłuży się powszechnie używanym i jednoznacznie rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, nr domu, nr lokalu) zostały podane zgodnie z wymaganiami.*

Państwowa Komisja Wyborcza rozpatrując skargę ponownie sprawdziła podpisy poparcia dołączone przez Komitet do zgłoszenia listy kandydatów w wyborach do Rady Miejskiej w Supraślu w okręgu wyborczym nr 7, w tym dane 4. osób wskazanych w skardze przez Skarżącego. Sprawdzenia dokonano w oparciu o Centralny Rejestr Wyborców, który zgodnie z art. 18 § 3 pkt 4 Kodeksu wyborczego służy m.in. do sprawdzania posiadania prawa wybierania w związku z weryfikacją podpisów złożonych właściwemu organowi. Czynności sprawdzające potwierdziły ustalenia Miejskiej Komisji Wyborczej i Komisarza Wyborczego, że zgłoszenie listy kandydatów w wyborach do Rady Miejskiej w Supraślu w okręgu wyborczym nr 7, nie uzyskało wymaganej liczby podpisów poparcia. Państwowa Komisja Wyborcza nie ma zatem podstaw do kwestionowania ustaleń Komisarza Wyborczego w Białymstoku I.

W związku z tym, zarzuty w tym zakresie są również bezzasadne.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji uchwały.

Na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej nie służy środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)